

Til Norges Bank

08.10.2024

Tilråkning om å avslutte observasjonen av Hyundai Engineering & Construction Co Ltd

Sammendrag

I juli 2021 ble Hyundai Engineering & Construction Co Ltd (HDEC) satt til observasjon på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet bidrar til eller selv er ansvarlig for grov korrupsjon. Norges Bank fattet beslutningen på grunnlag av en tilråding fra Etikkrådet av april samme år. Tilrådingen tok utgangspunkt i korrupsjonsanklager eller -mistanker i Algerie, Sør-Korea og Indonesia i tidsrommet 2008-2018, i tillegg til at selskapet hadde vært involvert i omfattende budrigging og ulovlig prissamarbeid i Sør-Korea mellom 2005 og 2013. Rådet mente at HDEC hadde tatt for lett på de forskjellige anklagene, og at det var mye som gjenstod å utvikle og implementere når det gjaldt selskapets systemer og rutiner for å forebygge og avdekke korrupsjon.

Gjennom observasjonsperioden har det hele tiden vært Etikkrådets inntrykk at HDECs arbeid for å forebygge, avdekke og håndtere korrupsjon har hatt en positiv utvikling, og rådets vurdering er nå at selskapet ser ut til å ha fått på plass et antikorrupsjonssystem som på de fleste områder er i tråd med internasjonalt anerkjente anbefalinger for slike systemer. Etikkrådet har i observasjonsperioden heller ikke avdekket noen nye anklager om korrupsjon knyttet til selskapets virksomhet.

Etikkrådet anser derfor at risikoen for grov korrupsjon i selskapets virksomhet ikke lenger er uakseptabel, og anbefaler at observasjonen av HDEC avsluttes.

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Hva rådet har tatt stilling til	1
2	Bakgrunn	1
3	Sentrale hendelser siden selskapet ble satt til observasjon	2
4	Korrupsjonsrisiko i sektor og land der selskapet opererer	3
5	Selskapets anti-korrupsjonsarbeid siden 2021	4
5.1	Tonen fra toppen	4
5.2	Risikovurderinger	4
5.3	Etterlevelsesorganisasjon	5
5.4	Opplæring	6
5.5	Aktsomhetsvurderinger av tredjeparter	7
5.6	Varsling og granskning	8
5.7	ISO 37001-sertifisering	9
5.8	Virksomhetsstyring	9
6	Etikkrådets vurdering	10
7	Tilrådning	11

1 Innledning

I juli 2021 offentliggjorde Norges Bank sin beslutning om å sette Hyundai Engineering & Construction Co Ltd¹ (HDEC) til observasjon på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet bidrar til eller selv er ansvarlig for grov korrupsjon. Dette var i tråd med Etikkrådets anbefaling av april samme år.²

HDEC er ett av de største entreprenørselskapene i Sør-Korea. HDEC er involvert i bygging av havner og terminaler, broer og motorveier, dammer, kjernekraft- og andre kraftverk, petrokjemiske anlegg, leilighetsbygg, m.m. Omtrent en fjerdedel av selskapets prosjekter er i utlandet. I slutten av 2022 hadde HDEC i underkant av 7 000 ansatte.³

Ved utgangen av juni 2024 eide Statens pensjonsfond utland (SPU) aksjer for 310 millioner kroner i selskapet, tilsvarende en eierandel på 1,12 prosent.⁴

1.1 Hva rådet har tatt stilling til

I henhold til retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland § 5 (7) kan Etikkrådet på bakgrunn av ny informasjon anbefale Norges Bank at beslutninger om observasjon eller utelukkelse oppheves.⁵

2 Bakgrunn

Den opprinnelige tilrådingen om å sette HDEC til observasjon tok utgangspunkt i korrupsjonsanklager eller -mistanker i Algerie, Sør-Korea og Indonesia i

---

¹ Issuer ID: 117619.

² Etikkrådets opprinnelige tilråding kan leses på nettsiden:
<https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/275/2021/06/Tilradning-Hyundai-Engineering-Construction-Co-Ltd-observasjon.pdf>.

³ 2023 Hyundai E&C Sustainability Report.

⁴ Norges Bank, beholdning ved utgangen av juni 2024;
<https://www.nbim.no/no/oljefondet/investeringene/#/2024/investments/equities/5172/Hyundai%20Engineering%20%26%20Construction%20Co%20Ltd>.

⁵ Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland:

<https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2014-12-18-1793?q=retningslinjer+++pensjonsfond+++utland>

tidsrommet 2008-2018, i tillegg til at selskapet hadde vært involvert i omfattende budrigging og ulovlig prissamarbeid i Sør-Korea mellom 2005 og 2013. Rådet mente at HDEC hadde tatt for lett på de forskjellige anklagene, og at det var mye som gjenstod å utvikle og implementere når det gjaldt selskapets systemer og rutiner for å forebygge og avdekke korrupsjon.

Etter Norges Banks beslutning om å sette HDEC til observasjon har Etikkrådet innhentet informasjon om hvordan selskapet har arbeidet med og utviklet sitt system for korrupsjonsbekjempelse, og fulgt med på om det har dukket opp påstander om nye tilfeller av korrupsjon.

3 Sentrale hendelser siden selskapet ble satt til observasjon

Siden Etikkrådets observasjonsrapport ble avgitt i februar 2023,⁶ har Etikkrådet fulgt med på utviklingen i de tre sakene hvor HDEC kunne knyttes til korrupsjonsanklager eller -mistanker, dvs. moderniseringsprosjektet Banpo-Jugong i Seoul, Cirebon 2-prosjektet i Indonesia, og Arzev-raffineriet i Algerie.

Når det gjelder *Banpo-Jugong-prosjektet*, ble det kjent i slutten av januar 2024 at *Seoul Central District Court* hadde ilagt HDEC en bot på 50 millioner KRW (i underkant av 400 000 NOK) for ulovlig promotering av selskapet overfor medlemmer av organisasjonen som skulle velge hvilken entreprenør som skulle gjennomføre moderniseringen av boligkomplekset. I tillegg ble ledere og ansatte i HDEC ilagt bøter på mellom 2 og 10 millioner KRW (mellom ca. 15 000 og 75 000 NOK) eller idømt betingede fengselsstraffer.⁷

Etikkrådet kjenner ikke til at det har skjedd noen ny utvikling i sakene knyttet til Cirebon 2 eller Arzev-raffineriet.

Rådet har i observasjonsperioden ikke avdekket noen nye anklager om korrupsjon knyttet til HDECs virksomhet.

---

⁶ <https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/275/2023/03/20230208-Observasjonsrapport-HDEC.pdf>

⁷ Mael Business Newspaper, 23. januar 2024: Hyundai Engineering & Construction Co., which provided money and valuables to its members in a bid for reconstruction, was fined, <https://www.mk.co.kr/en/realestate/10927724>; The JoongAng, 23. januar 2024: 재건축 사업권 따내려 '금품 살포' 현대건설 벌금 5000만원, <https://www.joongang.co.kr/article/25224016#home>.

4 Korrupsjonsrisiko i sektor og land der selskapet opererer

Når det gjelder sektorrisiko, har bygg- og anleggssektoren («Construction and Materials» i FTSE) lenge vært pekt ut som en av sektorene med høyest korrupsjonsrisiko i verden. I OECD's Foreign Bribery Report fra 2014 ble f.eks. *Construction* rangert som den nest mest korruperte sektoren av samtlige sektorer som var omfattet av undersøkelsen.⁸

Når det gjelder landrisiko, framgår det av rapporten fra OECDs fjerde runde med evaluering av Sør-Koreas implementering av antikorrupsjonskonvensjonen i 2018 at lite hadde blitt gjort siden den forrige evalueringsrunden i 2011 for å skjerpe strafferammene og styrke etterforskning og håndhevelse av korrupsjonssaker.⁹ I 2022 uttrykte OECD sterk bekymring over nylige og omfattende endringer i Sør-Koreas straffeprosesslovgivning (*Prosecution Service Act* og *Criminal Procedure Act*), ettersom OECDs arbeidsgruppe mot bestikkelser (*OECD Working Group on Bribery*) mente at disse endringene ville medføre alvorlige begrensninger for den sør-koreanske påtalemyndighetens mulighet til å etterforske og påtale bestikkelser utført i utlandet. Lovendringene trådte i kraft i september 2022.¹⁰

I den seneste undersøkelsen som Transparency International (TI) har gjennomført av håndhevelsen i OECD-landene av bestikkelser av utenlandske offentlige tjenestemenn, fra 2022, blir Sør-Korea rangert i den nederste kategorien, dvs. "liten eller ingen håndhevelse". I rapporten viser TI til at det

---

⁸ OECD. 2014. *Foreign Bribery Report. An Analysis of the Crime of Bribery of Foreign Public Officials*, s. 21, <https://www.oecd.org/corruption/oecd-foreign-bribery-report-9789264226616-en.htm>.

⁹ 4 OECD. 2018. *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention. Korea Phase 4 Report*, pp. 5, 10-12, 38-39, 70, 73-74, <https://www.oecd.org/corruption/anti-bribery/OECD-Korea-Phase-4-Report-ENG.pdf>; OECD, 20. December 2018: *Korea must enhance detection and reinforce sanctions to boost foreign bribery enforcement*, <http://www.oecd.org/newsroom/korea-must-enhance-detection-and-reinforce-sanctions-to-boost-foreignbribery-enforcement.htm>.

¹⁰ OECD, 20. juli 2022: *Recent legislative reforms raise serious concerns over Korea's capacity to investigate and prosecute foreign bribery*, <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/recent-legislative-reforms-raise-serious-concerns-over-koreas-capacity-to-investigate-and-prosecute-foreign-bribery.htm>; Lawtimes, 25. desember 2022: 키워드로 돌아본 2022년 법조, <https://www.lawtimes.co.kr/Legal-News/Legal-News-View?serial=184036&kind=AA01>.

fremdeles er svakheter i lovverket på dette området, og at håndhevelsen blant annet svekkes av utilstrekkelige ressurser og politisk innblanding.¹¹

5 Selskapets anti-korrupsjonsarbeid siden 2021

5.1 Tonen fra toppen

I tilrådingen etterlyste Etikkrådet flere konkrete eksempler på grep som HDECs CEO/styreleder hadde foretatt for å kommunisere nulltoleranse for korrupsjon til ansatte og andre. Dette bildet hadde ikke endret seg i særlig grad da rådet var i dialog med selskapet i 2022. I 2024 har imidlertid HDEC kunnet fremvise en rekke eksempler på 'tonen fra toppen' på antikorrupsjonsområdet. Dette har materialisert seg både skriftlig og muntlig, og i tillegg til de ansatte og lederne for de forskjellige divisjonene i selskapet, har budskapet også blitt formidlet til HDECs underleverandører, aksjonærer og andre interessenter. HDEC har delt eksempler fra flere forskjellige møter og kurs i regi av selskapet med Etikkrådet.

HDEC trekker frem spesielt to eksempler. Det første er fra den årlige konferansen med selskapets største underleverandører i 2023. Her understreket HDECs CEO for det første hvor viktig antikorrupsjon er for å sikre bærekraftig vekst både for entreprenørselskapet og for leverandørene, og for det andre at etikk og transparens i dette samarbeidet er en nøkkelfaktor for å forhindre bestikkelser i bygg- og anleggsbransjen.

Det andre eksemplet er fra den halvårlige konferansen med HDECs divisjonsledere som ble holdt i begynnelsen av 2024. I tillegg til å gjenta budskapet om nulltoleranse for korrupsjon, understreket HDECs CEO at dette ikke lenger er et valg for selskapet ettersom endrede markedsforhold har gjort antikorrupsjon til et eksistensielt spørsmål. Ikke minst gjelder dette for selskapets nylige satsninger i Europa.¹²

5.2 Risikovurderinger

I tilrådingen var Etikkrådets inntrykk at HDECs korrupsjonsrisikoanalyser fremdeles var relativt tidlig i utviklingsfasen. I observasjonsrapporten fra februar 2023 noterte rådet seg at HDEC hadde fått på plass en prosess og retningslinjer for å vurdere korrupsjonsrisiko i selskapets operasjoner, og at dette også hadde

---

¹¹ Transparency International. 2022. *Exporting Corruption 2022*, s. 77-79, <https://www.transparency.org/en/publications/exporting-corruption-2022>.

¹² Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024; e-post fra HDEC av 9. september 2024.

resultert i et overordnet risikokart for hele virksomheten. Samtidig etterlyste rådet nærmere risikokart for de enkelte forretningsområdene og landene hvor selskapet opererer. I forbindelse med observasjonen for 2024 har Etikkrådet derfor etterspurt mer detaljert informasjon om HDECs korrupsjonsrisikovurderinger både på overordnet nivå og på landnivå, herunder konkrete eksempler på hvordan selskapet har fulgt opp disse vurderingene i sin virksomhet.

På overordnet nivå har HDEC delt noen nye funn fra sine risikovurderinger fra de to siste årene. Dette dreier seg blant annet om identifiserte svakheter i internkontrollen knyttet til regnskapsføring, samt risiko i forbindelse med fysisk inspeksjon og godkjenning av arbeid på byggeplass. Når det gjelder selskapets veldedige arbeid (*Corporate Social Responsibility* – CSR), har det også blitt avdekket at det kan være korrupsjonsrisiko på mottagersiden i slike prosjekter, og disse prosjektene må nå derfor også godkjennes av HDECs *Compliance Support Team* (CST). Risiko for korrupsjon/bestikkelser har også nylig blitt kategorisert av CST som en generisk risiko for selskapet for å sikre at denne risikoen i enda større grad blir hensyntatt innenfor samtlige forretningsområder og funksjoner.

På landnivå har HDEC delt flere eksempler på høyrisikoland hvor selskapet har besluttet å delta/ikke delta i anbudsprosesser, samt høyrisikoland hvor selskapet enten har suspendert all videre virksomhet på ubestemt tid, eller har funnet at identifisert risiko er håndterbar. HDEC trekker i denne forbindelse fram følgende avbøtende tiltak: 1) Anti-korrupsjonsklausuler i relevante kontrakter med samarbeidspartnere; 2) Aktsomhetsvurderinger; 3) Krav om at samarbeidspartnere i fellesforetak setter av tilstrekkelig ressurser til etterlevelsesarbeid, og at de evt. også engasjerer tredjeparter til å bistå i dette arbeidet; 4) Opplæring i anti-korrupsjon.¹³

5.3 Etterlevelsorganisasjon

HDEC opplyser at selskapets sentrale etterlevelsesenhet – CST – pr. juni 2024 hadde 11 ansatte, hvorav 3 advokater. De tre advokatene og tre andre med juridisk bakgrunn jobber spesifikt med antikorrupsjon. Dette tallet har vært stabilt siden forrige observasjonsrapport. Det er også planer om å øke staben i CST med 1-2 medarbeidere i nær framtid.

I forrige observasjonsrunde opplyste HDEC at de hadde opprettet funksjonene som henholdsvis «senior-» og «junior-ambassadører» for å støtte CST i

---

¹³ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024.

etterlevelsesarbeidet innenfor de forskjellige forretningsområdene. På spørsmål fra Etikkrådet i forbindelse med observasjonen for 2024 har HDEC opplyst at det ikke er satt noen bestemte grenser for hvor mye tid de enkelte ambassadørene skal bruke på etterlevelsesarbeid. Ambassadørene deltar hver måned i et 'etterlevelsesråd' (*compliance council*) hvor de blant annet blir informert om eventuelle oppdateringer av selskapets retningslinjer, samt relevant lov-/regelverk, i tillegg til at de får anledning til å diskutere konkrete saker på etterlevelsesområdet. I det daglige arbeidet har de en viktig funksjon når det gjelder å bistå de enkelte teamene/forretningsenhetene med å gjennomføre aktsomhetsvurderinger av aktuelle motparter. Ambassadørene har også en sentral rolle i implementeringen av ISO 37001-kravene i virksomheten og monitoreringen av dette. Denne monitoreringen defineres av HDEC som «internrevisjon», og utvalgte ambassadører får egen opplæring i denne typen revisjon som gjennomføres på årlig basis.

HDEC har også et eget revisjonsteam – *Audit Group* – som er ansvarlig for å gjennomføre selskapets interne granskninger (se nedenfor). *Audit Group* er delt inn i tre revisjonsteam og hadde pr. juni 2024 totalt 20 ansatte. Disse er rekruttert fra de forskjellige forretningsenhetene i selskapet, og er spesielt utvalgt for å jobbe med granskningsarbeid. Mange av dem har bakgrunn/erfaring fra finans/regnskap eller jus, men samtlige får spesialisert opplæring i gjennomføring av granskninger.¹⁴

5.4 Opplæring

I observasjonsrapporten fra februar 2023 etterlyste Etikkrådet mer tilpasset antikorrupsjonsopplæring og stilte samtidig spørsmål ved mulighetene for å vurdere effektiviteten til opplæringsprogrammet uten obligatoriske evalueringer eller tester. I forbindelse med observasjonen for 2024 har HDEC opplyst at det har utviklet fire nye kurs i etterlevelse og antikorrupsjon i 2023, herunder et kurs for senior-ambassadørene om identifisering av sentrale aktører og korrupsjonsrisikoer i henhold til ISO 37001-standarden, et 'skreddersydd' kurs for ansatte i anskaffelsesdivisjonen om etterlevelse av internasjonalt antikorrupsjonsregelverk, samt et landspesifikt antikorrupsjonskurs for ansatte i det aktuelle landkontoret og i relevante divisjoner på hovedkontoret. Det sistnevnte kurset er utarbeidet for et land i Midtøsten som er valgt ut som første fokusland både på grunn av høy korrupsjonsrisiko, og fordi HDEC har store engasjementer i dette landet. HDEC har delt kursmateriellet både for dette kurset og for kurset for de ansatte i anskaffelsesdivisjonen med Etikkrådet.

---

¹⁴ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024.

På spørsmål fra Etikkrådet opplyser HDEC at den opplæringen de nå gjennomfører for underleverandører i etikk og åpenhet (*Ethics & Transparency*), også fokuserer på risiko for korrupsjon/bestikkelser. Når det gjelder samarbeidspartnere i fellesforetak og konsortier, stiller HDEC som et krav for samarbeid at disse har et etterlevelsessystem tilsvarende deres eget, herunder at det også kan håndtere korrupsjonsrisiko. Ettersom opplæring er et integrert element i dette systemet, legger derfor HDEC til grunn at også deres samarbeidspartnere gjennomfører opplæring at sine ansatte i antikorrupsjon. HDEC opplyser også at det vil gjennomføre sin første evaluering av selskapets generelle antikorrupsjonsopplæring i løpet av høsten 2024.¹⁵

5.5 Aktsomhetsvurderinger av tredjeparter

I tilrådingen påpekte Etikkrådet at HDEC ennå ikke hadde implementert retningslinjer for aktsomhetsvurderinger av tredjeparter. I observasjonsrapporten fra februar 2023 noterte rådet seg at HDEC hadde kommet mer ordentlig i gang med slike vurderinger, men stilte spørsmål både ved at det ikke var aktuelt for HDEC å gjennomføre aktsomhetsvurderinger rettet mot offentlige myndigheter når disse var oppdragsgiver, og ved at det i utgangspunktet kun ble gjennomført forenklede undersøkelser av underleverandører. Når det gjelder offentlige kunder, opplyser HDEC at de nå også gjennomfører aktsomhetsvurderinger av disse, med bistand av en ekstern tjenesteleverandør. HDEC har delt et utdrag av en rapport fra en slik undersøkelse av et statlig energiselskap med Etikkrådet.

HDEC har også redegjort nærmere for de forskjellige fasene i sine aktsomhetsvurderinger av kunder, underleverandører og samarbeidspartnere i fellesforetak/konsortier, og de forskjellige gruppene av ansatte og eksterne tjenesteleverandører som er involvert i disse prosessene. Når det gjelder underleverandører spesielt, er det et eget team i HDECs anskaffelsesavdeling (*Procurement Management Team*) som i utgangspunktet foretar den første gjennomgangen av spørreskjema og tilhørende dokumentasjon fra den potensielle leverandøren. I henhold til HDECs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger må den ansvarlige i teamet også foreta egne deskstudier og sjekke opp mot aktuelle databaser for å verifisere svarene i spørreskjemaet. Hvis det er noen av svarene som indikerer høy risiko i henhold til HDECs sjekklister for røde flagg, vil også CST bli involvert i prosessen. Hvis CST fastslår at det er behov for ytterligere undersøkelser, vil de ansatte i anskaffelsesavdelingen som har best kjennskap til den aktuelle leverandøren,

---

¹⁵ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024; e-post fra HDEC av 9. september 2024.

også bli konsultert. Disse undersøkelsene kan i utgangspunktet ha to utfall – enten blir kontrakten terminert, alternativt blir leverandøren anmodet om å gjennomføre avbøtende tiltak.

HDEC har også delt et eksempel på en aktsomhetsvurdering som resulterte i at selskapet avviste en potensiell partner for et fellesforetak. I forbindelse med vurderingsprosessen avdekket HDEC at den potensielle partneren hadde vært involvert i en tidligere korrupsjonssak som sistnevnte ikke hadde opplyst om i den første runden med innhenting av bakgrunnsinformasjon. Da HDEC etterspurte nærmere informasjon om den aktuelle korrupsjonssaken, ble dette avvist av den potensielle partneren, hvilket kvalifiserte for en kansellering av kontraktsforhandlingene.

I forrige observasjonsrunde opplyste HDEC at det i enkelte land i Midtøsten var krav om at utenlandske selskap måtte bruke lokale forretningspartnere som «kommersielle agenter», og at de i 2022 hadde kontrakter med tre slike agenter. Ifølge HDEC har disse lovkravene nå blitt opphevet, og per juni 2024 har derfor selskapet ingen slike kontrakter.

Etikkrådet har igjen etterspurt den seneste versjonen av HDECs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger, men dette har blitt avvist av selskapet med henvisning til at disse er konfidensielle.¹⁶

5.6 Varsling og granskning

I tilrådingen ble det bemerket at HDEC lenge hadde hatt et varslingssystem og varslingsrutiner på plass, men rådet etterlyste samtidig mer spesifikk informasjon om antall mottatte varsler knyttet til korrupsjon/bestikkelser og hvordan disse hadde blitt håndtert av selskapet. I forbindelse med observasjonen har HDEC delt mer informasjon om dette. I den seneste observasjonsrunden har selskapet oppgitt tall for hvor mange av varslene i 2023 som ble bekreftet, hvor mange av de bekreftede varslene som var korrupsjonsrelaterte, og hva som var selskapets reaksjoner i disse sakene. Ifølge HDEC dreide samtlige av sakene seg om passiv korrupsjon. I denne forbindelse har selskapet også redegjort kort for to disiplinærsaker som hadde endt med avskjedigelse i 2023.

Styrets revisjonskomité – som kun består av eksterne styremedlemmer – mottar på årlig basis resultatene fra selskapets granskning og oppfølging av de enkelte varslene, men HDEC har fremdeles ikke lagt til rette for varsling direkte til komiteen. HDEC har delt den delen av rapporteringen til revisjonskomiteen som

---

¹⁶ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024.

presenterer de overordnede resultatene fra granskningene med Etikkrådet. Ifølge HDEC har resultatene av granskningene også blitt delt med alle ansatte i selskapet, men i anonymisert form.

HDEC fastholder at selskapets manual for gjennomføring av interne granskninger er for konfidensiell til å kunne deles med Etikkrådet.¹⁷

5.7 ISO 37001-sertifisering

HDEC ble sertifisert i henhold til ISO 37001-standarden i november 2021. I 2022 redegjorde HDEC for selve sertifiseringsprosessen og hovedresultatene av denne for Etikkrådet. I forbindelse med observasjonen for 2024 har HDEC redegjort kort for hovedfunnene for de siste tre årene fra den årlige ISO 37001-gjennomgangen som gjøres av en ekstern revisor, samt de viktigste tiltakene som har blitt vedtatt på grunnlag av disse gjennomgangene. HDEC viste her spesielt til opplæringen i identifisering av sentrale aktører og korrupsjonsrisikoer i henhold til standarden, samt integritetsavtalen med forretningspartnere som sentrale tiltak. Rapportene fra disse gjennomgangene går også til styret, og HDEC har delt et kort sammendrag fra 2023-revisjonen med Etikkrådet. Ifølge HDEC ble det ikke identifisert noen nye avvik i forbindelse med denne seneste revisjonen. I oktober 2024 skal det gjennomføres ny full revisjon for å kunne beholde sertifiseringen videre.¹⁸

5.8 Virksomhetsstyring

Både i tilrådingen og i observasjonsrapporten fra februar 2023 påpekte Etikkrådet at det er et svakhetspunkt ved HDECs virksomhetsstyring at samme person innehar både rollen som CEO og styreleder i selskapet. Rådet mente også at dette gjør det vanskeligere for styret å ha en uavhengig kontrollfunksjon på korrupsjonsområdet. I forbindelse med observasjonen for 2024 har HDEC opplyst at de fremdeles ikke har planer om å endre denne praksisen.

Etikkrådet har også spurt HDEC om noen av medlemmene av det nåværende styret har en bakgrunn som gjør dem spesielt kvalifiserte til å overvåke selskapets antikorrupsjonsarbeid. Som svar på dette har selskapet vist til at ett av medlemmene av revisjonskomiteen er jusprofessor med spesialkompetanse

---

¹⁷ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024.

¹⁸ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024.

på konkurransekriminalitet, og at vedkommende også har lang erfaring som dommer.¹⁹

6 Etikkrådets vurdering

Etikkrådet anbefalte i april 2021 å sette HDEC til observasjon både fordi rådet mente at selskapet hadde tatt for lett på de forskjellige anklagene, og at det var mye som gjenstod å utvikle og implementere når det gjaldt selskapets systemer og rutiner for å forebygge og avdekke korrupsjon.

I observasjonsrapporten fra februar 2023 konkluderte rådet med at selskapet på flere sentrale områder hadde godtgjort at det hadde forbedret sitt apparat for å forebygge, avdekke og håndtere korrupsjon siden tilrådningsen ble avgitt. Inntrykket nå er at denne positive utviklingen har fortsatt i 2023 og 2024.

Både i tilrådningsen og i forrige observasjonsrunde etterlyste Etikkrådet flere konkrete eksempler på grep som HDECs CEO/styreleder hadde foretatt for å kommunisere nulltoleranse for korrupsjon til ansatte og andre. Inntrykket er at den øverste ledelsen i selskapet nå har et betydelig sterkere fokus på antikorrupsjon enn da Etikkrådet opprinnelig utredet selskapet og at dette kommuniseres til ansatte og tredjeparter.

Når det gjelder korrupsjonsrisikoanalyser var rådets inntrykk under den opprinnelige utredningen av selskapet at disse foreløpig var relativt lite utviklet. I forrige observasjonsrunde hadde imidlertid HDEC fått på plass en prosess og retningslinjer for å vurdere korrupsjonsrisiko i selskapets operasjoner, og i 2024 har selskapet delt enda mer detaljert informasjon med rådet om funn fra slike analyser. Dette gjelder spesielt HDECs håndtering av flere høyrisikoland. Rådet har også notert seg at selskapets antikorrupsjonsopplæring er blitt mer risikobasert, herunder at HDEC nå har utviklet sitt første landspesifikke antikorrupsjonskurs. Når det gjelder opplæring, har rådet også merket seg at HDEC nå skal gjennomføre sin første evaluering av sin antikorrupsjonsopplæring.

Ett av de mest sentrale funnene i Etikkrådets opprinnelige utredning var at HDEC ennå ikke hadde implementert retningslinjer for aktsomhetsvurderinger av tredjeparter. I 2023 noterte rådet seg at selskapet hadde kommet mer i gang med dette, men stilte samtidig enkelte spørsmål knyttet til aktsomhetsvurderinger av offentlige oppdragsgivere og underleverandører. Når det gjelder offentlige kunder, har HDEC delt informasjon med Etikkrådet fra en bakgrunnsundersøkelse av et statlig energiselskap som indikerer at HDEC også

---

¹⁹ Teams-møte mellom HDEC og Etikkrådet, 4. april 2024; e-post fra Etikkrådet av 16. mai 2024 og HDECs svar av 17. juni 2024.

fokuserer på korrupsjonsrisiko knyttet til denne gruppen av motparter. Videre har HDEC gitt en oppdatert redegjørelse for gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger av samtlige grupper av motparter/tredjeparter, inkludert underleverandører. Selv om HDEC ikke har delt den seneste versjonen av selskapets retningslinjer for aktsomhetsvurderinger, er det rådets inntrykk at selskapets apparat for å gjennomføre slike vurderinger begynner å bli ganske godt etablert i virksomheten.

HDEC har heller ikke delt selskapets manual for gjennomføring av interne granskninger, men selskapets redegjørelse for sin granskning og oppfølging av korrupsjonsrelaterte varsler gir et klart inntrykk av at HDEC også har gode rutiner og systemer på plass for å håndtere slike varsler.

Når det gjelder selskapets virksomhetsstyring, har rådet notert seg at HDEC ikke har planer om å endre praksis med at samme person innehar både rollen som CEO og styreleder i selskapet. Rådet fastholder at dette er et svakhetpunkt når det gjelder styrets kontrollfunksjon på korrupsjonsområdet. Videre mener rådet det bør tillegges vekt at selskapet opererer i en sektor med høy korrupsjonsrisiko, og at Sør-Korea fremdeles ser ut til å ha for lave strafferammer og for svak etterforskning og håndhevelse av korrupsjonssaker.

Det er like fullt rådets helhetsinntrykk at HDEC har gjort mye for å redusere korrupsjonsrisikoen i sin virksomhet siden observasjonen ble innledet i 2021. Dette inntrykket har blitt understøttet av selskapets åpenhet og vilje til å dele informasjon gjennom hele observasjonsprosessen.

HDEC ser nå ut til å ha fått på plass et antikorrupsjonssystem som på de fleste områder er i tråd med internasjonalt anerkjente anbefalinger for slike systemer, og Etikkrådet har i observasjonsperioden heller ikke avdekket noen nye anklager om korrupsjon knyttet til selskapets virksomhet.

Rådet mener derfor at det ikke lenger er grunnlag for å anse risikoen for at HDEC skal medvirke til grov korrupsjon som uakseptabel.

7 Tilråding

Etikkrådet anser at risikoen for grov korrupsjon i selskapets virksomhet ikke lenger er uakseptabel, og anbefaler at observasjonen av Hyundai Engineering & Construction Co Ltd avsluttes.

***

Svein Richard
Brandtzæg
Leder

(Sign.)

Siv Helen Rygh
Torstensen

(Sign.)

Cecilie
Hellestveit

(Sign.)

Vigdis Vandvik

(Sign.)

Egil Matsen

(Sign.)